

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTEREN

5. november 2010

Besvarelse af spørgsmål 27 alm. del stillet af Forsvarsudvalget den 14. oktober 2010.

Spørgsmål:

Vil ministeren kommentere på henvendelsen fra Bjarne Rasmussen, ”Indsigt – rigsfællesskabets maritime udfordring i Arktis”, jf. FOU alm. del – bilag 181 (2009-10)?

Svar:

I henvendelsen fra Bjarne Rasmussen, ”Indsigt – rigsfællesskabets maritime udfordring i Arktis”, jf. FOU alm. del – bilag 181 (2009-10), rejses en række spørgsmål vedrørende sejladsikkerhed og miljøforhold i arktiske farvande, der håndteres af forskellige ministerier.

Jeg er enig i, at det er vigtigt med øget fokus på sejladsikkerheden. Det er i den forbindelse afgørende, at der bliver udarbejdet internationale obligatoriske regler for sejlads i arktiske farvande. FN's søfartsorganisation (IMO) har, bl.a. på opfordring fra Danmark, igangsat udarbejdelsen af en Polar-kode om krav til skibe, som sejler i Arktis og Antarktis, der skal erstatte de hidtidige sejladsvejledninger. Hermed sikres det, at skibe - uanset hvilket flag, som de måtte føre – bliver underkastet samme krav til skibets konstruktion, udstyr og mandskabets uddannelse.

Søfartsstyrelsen har oplyst, at der løbende foretages såkaldt havnestatskontrol af krydstogtskibe, der sejler til Grønland, hvor der er fokus på efterlevelsen af de eksisterende internationale sejladsvejledninger. Kontrollerne viser, at der generelt er en god sikkerhedsstandard for skibe, der sejler til Grønland. Desuden har man også opfordret andre lande, som krydstogtskibe anløber, inden de sejler til Arktis, til at gøre det samme.

Hvad angår de nye regler om sejlads i grønlandsk søterritorium, der fremgår af bekendtgørelse om teknisk forskrift om skibes sikre sejlads i grønlandsk søterritorium fra 2009, har Søfartsstyrelsen oplyst, at skibe, der ikke kun gennemsejler grønlandsk søterritorium, skal kunne dokumentere, at de opfylder krav vedrørende bl.a. navigatørens lokalkendskab. Overholdelsen heraf kontrolleres blandt andet i forbindelse med havnestatskontrol af krydstogtskibe. Overtrædelse af bekendtgørelsen er i øvrigt underlagt grønlandsk kriminallov.

Det er vigtigt med et effektivt eftersøgnings- og redningsberedskab, hvis der skulle ske et uheld. Derfor har Danmark også arbejdet for nedsættel-

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

sen af en såkaldt SAR (Search and Rescue) task force i regi af Arktisk Råd. Dette er nu en realitet, og task forcen har til opgave at styrke koordinationen af det redningsberedskab, de arktiske lande råder over. Meningen er, at det skal blive lettere at tilkalde yderligere assistance fra andre landes redningsberedskab, hvis der sker en skibssulykke i et andet lands farvandsområde.

Farvandsvæsenet har oplyst, at der som led i en forbedring af sejladsikkerheden arbejdes for at fremme anvendelsen af forskellige overvågningsteknologier omkring Grønland. Data om, hvor skibene sejler, vil kunne anvendes til at prioritere bl.a. søopmålingsindsatsen og produktionen af søkort. Endvidere forventes sådanne data at kunne anvendes til bedre at dokumentere især krydstogtsejladser i Arktis og dermed sætte fokus på den risiko, der er forbundet hermed, og vigtigheden af f.eks. parsejladser, dvs. hvor der skal være et medsejlende andet skib, som kan yde redningsindsats i tilfælde af en ulykke

Farvandsvæsenet har endvidere oplyst, at de fem arktiske kyststater: Canada, Danmark, Norge, Rusland og USA den 6. oktober 2010 nedsatte den Arktiske Hydrografiske Kommission (ARHC). Ved udveksling af viden og information og ved at viderebringe kvalitetssikrede data, vil medlemmerne af ARHC skabe et godt hydrografisk grundlag for en miljømæssig ansvarlig udforskning af de arktiske farvande, herunder farvandede omkring Grønland. ARHC vil på den måde bidrage til udviklingen af den maritime infrastruktur såsom navigationshjælpemidler og bøjer, AIS m.m. der er et væsentligt element i at sikre en sikker navigation og dermed en beskyttelse af det maritime miljø i Arktis

Desuden undersøges muligheden for at introducere moderniserede navigationshjælpemidler i land, ligesom der sammen med Grønlands Selvstyre arbejdes på en ordning med kendtmand (lods).

Som yderligere miljøforebyggende foranstaltninger har Forsvarsministeriet oplyst, at der i forsvarsforliget 2010 - 2014 beskrives en række tiltag og undersøgelser, der skal gennemføres i og omkring Grønland/Arktis i løbet af forligsperioden. En af disse undersøgelser er en risikoanalyse for havmiljøområdet i og omkring Grønland, som følge af den forventede udvidelse af trafikmængden og aktivitetsniveauet i området.

Miljøstyrelsen har oplyst, at Grønlands Selvstyre har hjemtaget kompetencen for Råstofområdet i Grønland, herunder regulering af miljøforanstaltninger i forbindelse med olieudvinding. I forbindelse med den grønlandske råstoflov har rettighedshaveren ansvar for at etablere det fornødne beredskab, som bl.a. omfatter krav om beredskabsplaner mod olie-spild.

Selvstyret stiller samtidig krav om, at IMO's vejledning for sejlads i arktiske farvande skal følges for skibe, der foretager olieeftersøgning i grønlandske farvande.

Endeligt har Udenrigsministeriet oplyst, at Danmark, Grønland og Færøerne har indledt et samarbejde for at udarbejde en Arktisk strategi, der omfatter alle Rigsfællesskabets interesser. En række af de problemstillinger, der nævnes i brevet fra Bjarne Rasmussen, vil også blive behandlet i denne strategi.

Som det fremgår af de ovenfor nævnte initiativer har miljøbeskyttelse og sikkerhed i forbindelse med sejlads i arktiske, isfyldte farvande en høj prioritet og regeringen har stor opmærksomhed på de mulige konsekvenser af en stigende skibstrafik, mere oplevelsesturisme og kommerciel trafik i de arktiske egne.